

Samen beslissen in de zorg

PATIENT EMPOWERMENT Twee jaar geleden werd de vzw Patient Empowerment opgericht. De vzw wil de afhankelijkheid van de patiënt verkleinen door patiënt en zorgverlener samen te laten beslissen.

Patient Empowerment gaat uit van een gelijkwaardige relatie tussen zorgvrager en zorgverstreker. De zorgvrager behoudt de controle of een gevoel van controle over het zorgproces. Het gevoel van autonomieverlies dat een mens ondergaat door ziek te worden, moet tot het strikte minimum worden beperkt. Daar zorgen de zorgvrager en de zorgverstreker samen voor, zegt voorzitter van vzw Patient Empowerment Edgard Eeckman. "Het doel moet zijn dat zorgverlener en patiënt tot *informed shared decision making* komen. De zorgverlener en de patiënt wisselen informatie uit, duiden die en zo krijgen ze zicht op elkaars argumenten. Op basis daarvan beslissen ze samen."

De vzw Patient Empowerment organiseerde de voorbije twee jaar talrijke spreekbeurten en webinars, bijvoorbeeld bij LOK's en patiëntenverenigingen. Daarmee is ze erin geslaagd het thema op de agenda te zetten. "Je voelt dat er een blijvend momentum is ontstaan", zegt voorzitter Edgard Eeckman. "Bij veel zorgverleners, zorgverstrekkers en zorgorganisaties leeft echt de bekommernis om zorgvragers bij de zorg te betrekken. Ze staan open om daar samen aan te werken. We moeten niet vechten om ons verhaal te doen. Er is zeker hier en daar wat aarzeling of weerstand, maar dat zijn uitzonderingen."

'Bij veel zorgverleners, zorgverstrekkers en zorgorganisaties leeft echt de bekommernis om zorgvragers bij de zorg te betrekken. Ze staan open om daar samen aan te werken. We moeten niet vechten om ons verhaal te doen' – Edgard Eeckman

Metten is weten

Eerder dit jaar lanceerde de vzw een *Patient Empowerment Monitor*. Dat is een bevraging met 20 vragen die betrekking hebben op het interpersoonlijke niveau, het zorgteam en op de zorgorganisatie. Samen geven die een indicatie van het niveau van Patient Empowerment in de organisatie. De Monitor kan ook worden gebruikt door een specifiek departement, afdeling of eenheid. Er is nauwelijks overlapping met andere bestaande bevestigingen zoals die van het Vlaams Patiëntenplatform, zegt Edgard Eeckman.

De Monitor wordt nu uitgevoerd door zorgorganisaties AZ Alma (Eeklo), AZ Groeninge (Kortrijk), AZ Monica (Antwerpen), AZ Oudenaarde, Jan Yperman Ziekenhuis (Ieper), O.L.V. van Lourdes Ziekenhuis Waregem (Waregem), Psychiatrisch Centrum ARIADNE (Lede) en Revalidatieziekenhuis Inkendaal. De deelnemende organisaties krijgen hun individuele resultaten teruggekoppeld. De globale bevindingen van dit onderzoek worden toegelicht op het Patient Empowerment symposium op 26 oktober (zie kader).

Naar concrete acties

De vzw werkt nu modellen uit om de inzichten uit de Monitor te vertalen naar concrete acties. "Zo'n bevraging mag niet in het ijlle blijven hangen; de resultaten moet op het terrein inzetbaar zijn", zegt Edgard Eeckman. "Het kan bijvoorbeeld zijn dat een ziekenhuis goed scoort op het aanbieden van informatie, maar minder goed op samen beslissen. Wat moet er dan gebeuren?"

De concrete uitwerking van Patient Empowerment krijgt vorm in een *Praktijkboek voor zorgverstrekkers* dat eind volgend jaar moet verschijnen. In de eerste jaarhelft komen er workshops en discussiegroepen met zorgverleners, zorgorganisaties en zorgvragers. "We willen de idee van participatie toepassen in alles wat we doen", zegt Eeckman, "en dus ook het boek samen met alle betrokkenen schrijven. Dat is een van de redenen waarom de boodschap van de vzw opgepikt wordt: omdat wij een verbindend verhaal brengen."

Dit najaar start ook een media-campagne onder de titel 'Elke stap zet je samen', dit in samenwerking met tal van zorgorganisaties, ook in de eerste lijn en de geestelijke gezondheidszorg.

Erik Derycke

>> Alle presentaties blijven in de weken nadien beschikbaar voor de deelnemers via de kanalen van de organiserende vzw's.

>> Info: t-h-e-institute.org - rubriek: samen naar morgen zorgsymposium

"De zorgverlener en de patiënt wisselen informatie uit, duiden die en zo krijgen ze zicht op elkaars argumenten. Op basis daarvan beslissen ze samen."

Symposium

Op dinsdag 26 oktober van 13u30 tot 17u30 vindt het eerste Patient Empowerment symposium plaats. De vzw Patient Empowerment organiseert het samen met partner THE Institute. Het wordt een hybride evenement: de sprekers doen hun verhaal live vanuit het auditorium of een studio, de deelnemers participeren digitaal. Tijdens 12 korte sessies vertellen de sprekers over hoe men tot wederzijds respect kan komen in de relatie zorgvrager-zorgverstreker. Journalist Guy Tegenbos brengt een inleidende beschouwing over 'De minister van Volksgezondheid van morgen'. Cartoonist Arnulf zorgt voor lopend commentaar, en een van de sprekers neemt een dubbelrol op zich: An Staels, directeur Patiëntenzorg bij het Psychiatrisch Centrum Ariadne, is ook de helft van het duo *[in]sane* dat voor twee muzikale intermezzo's zorgt. De deelnameprijzen werden democratisch gehouden: 35 euro voor deelnemers uit zorgorganisaties en voor zorgverstrekkers, 10 euro voor zorgvragers en mantelzorgers. Voor de leden van de vzw Patient Empowerment gelden andere voorwaarden, ze worden daarover persoonlijk geïnformeerd. Voor artsen is accreditatie (Ethiek en Economie) voorzien.